

Ariën van Dok, veelzijdige directeur van bedrijf TRIO

Herman Lansdaal

HOORN. Ariën van Dok was een veelzijdig man; een natuurliehebber met een culturele en een sociale inslag, een onderzoeker bovendien. De praktijk van het leven maakte hem wijs en nieuwsgierig tegelijk. Hij zou anno 1992 een uitstekende student zijn geweest, maar de universiteit was omstreeks de eeuwwisseling niet voor Ariën van Dok weggelegd. Nog niet eens het voortgezet onderwijs. Hij doorliep na de lagere school een avondschool voor aanstaande ambachtslieden in Enkhuizen, waar 'ie geboren was. Vier jaar later, in 1912, legde Ariën van Dok "met zeer goed gevolg" een wintercursus in landbouwkunde in het Drentse Schoonoord af.

Dat was alles, maar hij zou glansrijk slagen in zijn rijk geschakeerde leven. In Hoorn leidde Van Dok van 1918 af tot 1953 een kunstmestbedrijf aan de Vollerswaal, dat toen nog Modderbacken heette. Zijn dochter, Alice Rusting-Van Dok, weet nog als de dag van gisteren hoe het er daar aan toe ging. Zij blijkt een geheugen als een ijzeren pot te hebben. Met tal van zijsprongetjes slaat ze de bladzijden van haar familiealbum om.

Haar vader werd in 1889 in Enkhuizen geboren als zoon van Jan van Dok, die de eerste socialist was in de gemeenteraad van Enkhuizen. Ariën had het natuurvoren van zijn vader, die evenmin uitgekeken raakte op wat de aarde hem aan wonderen en rijkdom liet zien. Jan van Dok liep in die jaren weg met Domela Nieuwenhuis en diens ideeën. Hij beschouwde zichzelf ook als een religieuze socialist. Droeg ook zo'n baard als de Friese voorman zelf.

Naar Drenthe

In dienst van een zaadfirma in Enkhuizen werd Jan van Dok begin 1900 uitgezonden naar Drenthe om er met anderen in het eindeloze veen te werken. Odoornveen moest ontgonnen worden. Hij verhuisde daarvoor met zijn hele gezin (vier zoons, drie dochters) naar de Drentse veenderij. Het was daar, dat de pioniers uit Enkhuizen tijdens het wroeten in de eeuwenoude grond een zeldzame vondst deden.

Broer Hans kreeg daar een eetlepel in handen, gemaakt van gebakken klei, met moetjes aan de voorzijde en een kruisteken achterop. De moetjes bleken na onderzoek aan de Universiteit van Leiden de uit-

sparingen te zijn van een duim en vingers, die de kleipap ooit vorm moesten geven. Het was een eetlepel van hunnebedbouwers want, stelden ze op de universiteit vast, de vondst dateerde van 2000 jaar voor Christus. De lepel wordt sindsdien als een kostbaar relikwie binnen de familie bewaard, nu door Alice van Dok in Hoorn, die het primitieve eetgerel van haar grootmoeder Aaltje Leguit kreeg.

"Ik vind dat de lepel terug moet naar waar 'ie vandaan komt. Ik doe 'm daarom binnenkort cadeau aan het Archeologisch Museum te Assen. Ik denk dat ze er wel blij mee zullen zijn".

Naar Hoorn

Intussen had Ariën van Dok het wel gezien in Odoornveen, waar zijn vader ook al in de gemeenteraad van Odoorn was terecht gekomen en er zelfs tot wethouder werd benoemd. Zoon Ariën trok weg naar Winschoten om zich als bedrijfsleider te verhuren aan de firma Robertus, eveneens een zaadteeltbedrijf. Niet lang daarna begon Van Dok junior een eigen bedrijfje in Venhuizen. Weer een jaar later sloeg hij zijn vleugels al uit naar Hoorn, waar - aan de Modderbacken nummer 4 - meer kansen leken te liggen.

De natuurvorser had genoeg gezien

Jan van Dok, vader van Ariën, ooit vurig aanhanger van Domela Nieuwenhuis, de religieuze socialist

TRIO-stukken voor archief

HOORN. Het gemeente-archief van Hoorn kwam onlangs in het bezit van de bescheiden (brieven, stukken, foto's, knipsels) van de voormalige firma TRIO, die van 1919 tot aan 1953 aan de Modderbacken was gevestigd. Directeur ervan was Ariën van Dok. Zijn dochter, Alice Rusting-Van Dok, bewaarde sinds haar vader's overlijden in 1976 alle stukken van het bedrijf. Zij heeft in overleg met haar oudere broer Jan, die in België woont, besloten de erfenis aan het gemeentelijk archief af te staan.

"Ik vind dat we dat verplicht zijn aan de gemeenschap. Hoorn heeft veel voor mijn vader betekend. Namens hem doen we wat

terug", zegt de zelf in Hoorn geboren en getogen mevrouw Rusting. Zij vertelt in bijgaand interview het verhaal van haar vader, maar dat niet alleen. Het is ook een familieverhaal. En passant wijdt zij daarom ook moeiteloos uit over anderen, die indruk op haar maakten.

Dat mag trouwens omgekeerd ook voor Alice zelf gelden. Individueel komt ze al jaren onvermoeibaar op voor hen, die er in India beroerd aan toe zijn. Dienstbaarheid is haar credo, van jongsaf aan. Daarom is het verhaal over Ariën van Dok een tweeluik geworden, waarin ook diens dochter centraal staat.